

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

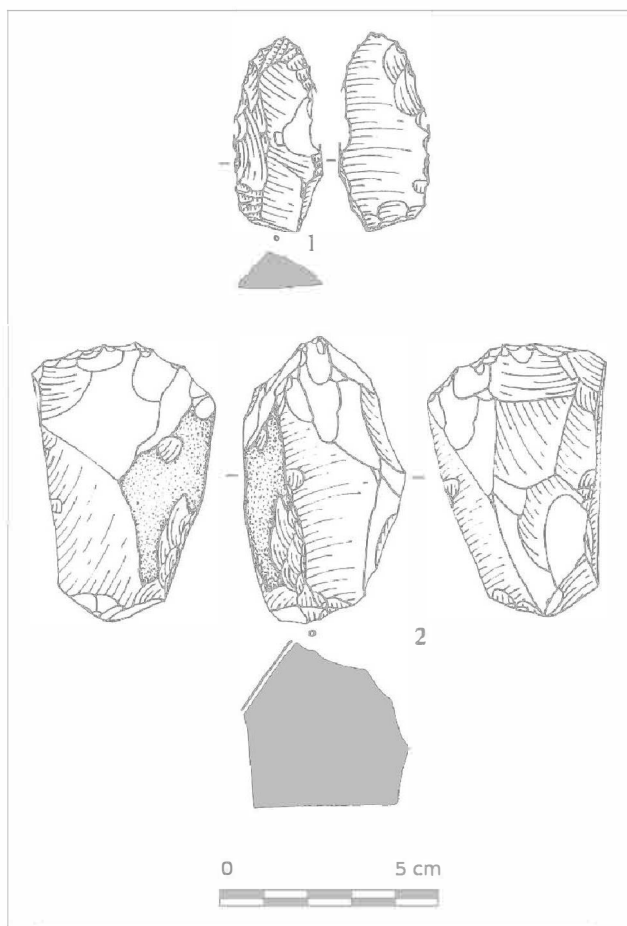
Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

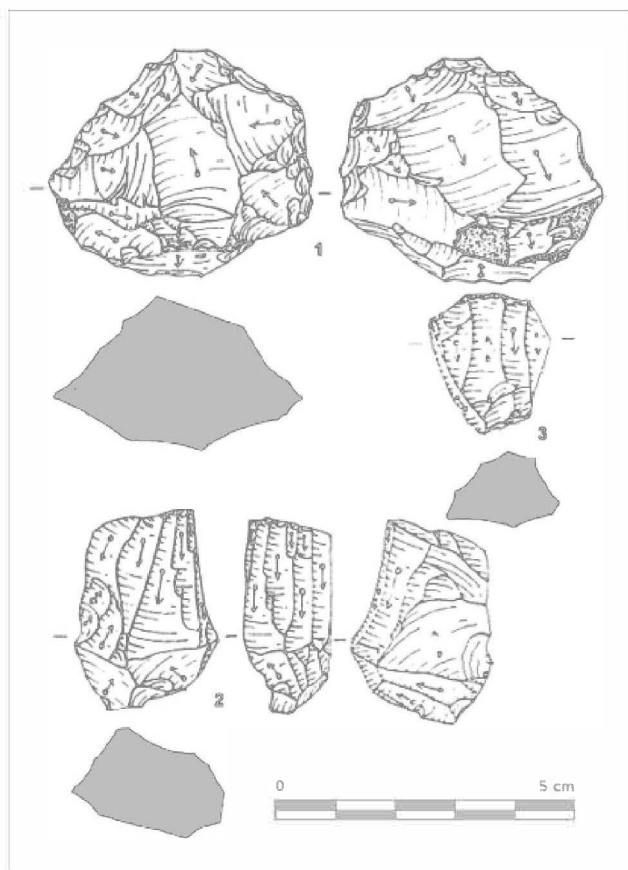
Obr. 19: Hlinsko-Rosušky I. Výběr artefaktů. Kreslil D. Figel'. Fig. 19: Hlinsko-Rosušky I. Selected artifacts. Drawing by D. Figel'.

káno několik větších či menších souborů štípané kamenné industrie na katastrálním území Hlinska u Lipníku nad Bečvou. Charakter industrie a nálezy plošně retušovaných hrotů trojúhelníkovitého tvaru (typu „Lhota“) jednoznačně přiřazují paleolitické nálezy k nálezům ze sousedního katastrálního území Lhoty (cf. Klíma 1979; Jelínková 2005) a dotvářejí tak mikroregion Lhota–Hlinsko se specifickou mladopaleolitickou industrií, jejíž morfologicky nejbližší analogie jsou spatřovány v streleckiemu (cf. Svoboda 2006; Škrdla 2007).

Dalibor Figel', Zdeněk Schenk, Petr Škrdla

Literatura

- Jelínková, R. 2005: Lhota (k. ú. Lhota u Lipníku nad Bečvou, okr. Přešov). *Přehled výzkumů* 46, 189–197.
- Klíma, B. 1979: Nová stanice aurignacienu v Moravské bráně. *Archeologické rozhledy* 31, 361–369.
- Svoboda, J. 2006: Sídelní archeologie loveckých populací. K dynamice a populační kinetice mladého paleolitu ve středním Podunají. *Přehled výzkumů* 47, 13–31.
- Škrdla, P. 2006: Hlinsko (okr. Přešov). *Přehled výzkumů* 47, 84–85.
- Škrdla, P. 2007: Hlinsko (okr. Přešov). *Přehled výzkumů* 48, 310–313.

Obr. 20: Hlinsko-Rosušky II. Výběr artefaktů. Kreslil D. Figel'. Fig. 20: Hlinsko-Rosušky II. Selected artifacts. Drawing by D. Figel'.

Summary

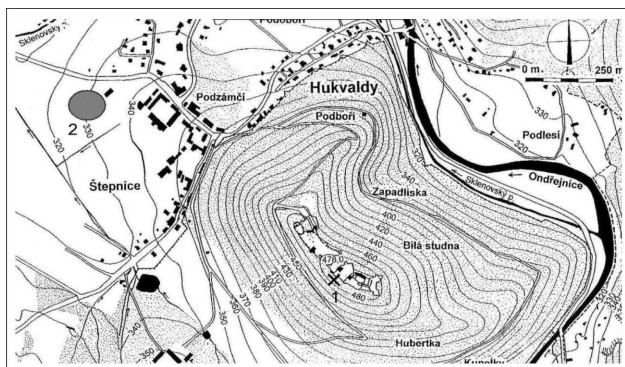
In recent years, several sites were discovered in the cadastral territory of Hlinsko u Lipníku nad Bečvou. The character of the industry, including the typical triangular foliate points, are similar to previous finds from the neighboring cadastral territory of Lhota (cf. Klíma 1979; Jelínková 2005) and represent the Lhota-Hlinsko microregion with a specific Upper Paleolithic industry, with Streletskian being the nearest morphological analogy (cf. Svoboda 2006; Škrdla 2007).

HUKVALDY (OKR. FRÝDEK-MÍSTEK)

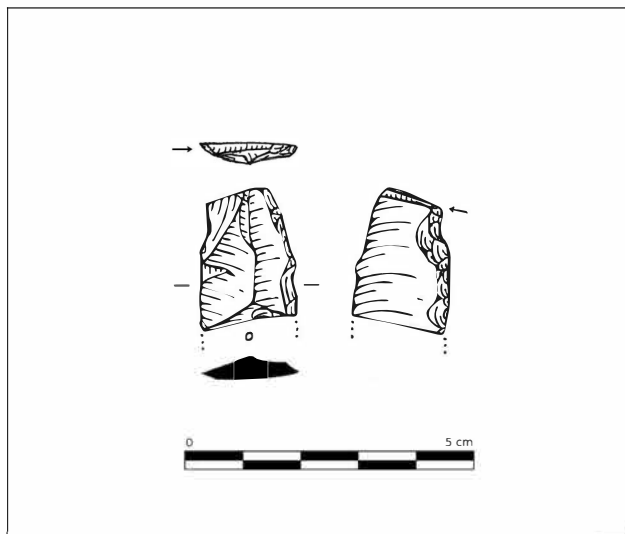
Hrad Hukvaldy. Mladý paleolit. ●jedinělý nález. Povrchový průzkum.

V dubnu 2008 byl při prohlídce hradu Hukvaldy na Frýdecko-Místecku nalezen patinovaný artefakt, který představoval příčné rydlo na zlomené čepeli s mladší místní retuší. Místo nálezů je situováno na jihozápad od vnější strany hradeb, v úrovni čtvrté až páté hradní brány, cca 5 m od zdi, již na svahu kopce nad přístupovou cestou k hradu v nadmořské výšce 478 m (obr. 21: 1). Artefakt byl vyroben ze silicitu z glacienních sedimentů (obr. 22).

V souvislosti s tímto nálezem je třeba zmínit doposud nepublikovanou paleolitickou lokalitu na k. ú. Hukvaldy, která je situována v trati „Štěpnice“, cca 900 m SZ směrem od místa výše popisovaného nálezů (obr. 21: 2).

Obr. 21: Hukvaldy. „Hradní kopec“. Fig. 21: Hukvaldy. „Castle hill“.

Obr. 22: Hukvaldy. Příčné rydlo na zlomené čepeli. Fig. 22: Hukvaldy. Transversal burin on a broken blade.

Zde byl prostřednictvím povrchového sběru realizovaného od roku 2003 D. Figel' em a R. Jelínkovou shromážděn soubor patinované kamenné štípané industrie rámcově datovatelné do mladého paleolitu. Nadmořská výška této polohy činí 330 m.

Výše zmíněné nové nálezy z Hukvald doplňují paleolitické osídlení v oblasti Pobeskydí, vedle známých lokalit Příbor-„Jánský sloup“ a Sviadnov-„Štandl“ (Grepl 1994; Diviš 2003).

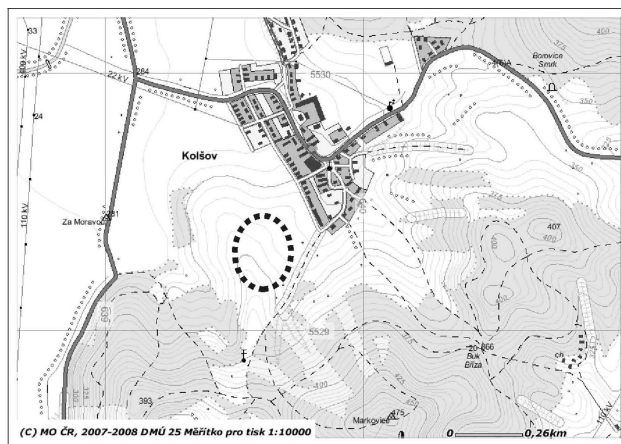
Dalibor Figel'

Literatura

- Diviš, J. 2003: Objevy členů příborského archeologického kroužku během posledních 30 let. *Archeologie Moravy a Slezska* 2003, 9–22.
- Grepl, E. 1994: Nové sběry ze Štandlu u Frýdku-Místku. *Informační zpravodaj*, Prosinec 1994, 71–72. Kopřivnice: ČAS – pobočka pro severní Moravu a Slezsko.

Summary

An isolated artifact made from erratic silicite was collected on „Castle Hill“ at Hukvaldy.

Obr. 23: Kolšov. Poloha artefaktů je vyznačena oválem. Fig. 23: The oval indicates the location of the artifacts.

KOLŠOV (OKR. ŠUMPERK).

„Za humny“. EUP? Mladý paleolit? Sídliště. Povrchový sběr. Uložení: Vlastivědné muzeum Šumperk.

Na jaře roku 2008 byla amatérským archeologem M. Jahnem náhodně objevena nová paleolitická stanice na severní Moravě. Sběratel rozpoznal význam předmětů a o svém nálezu bezprostředně informoval profesionálního archeologa z Vlastivědného muzea v Šumperku. Společně pak provedli zpětně zaměření artefaktů pomocí GPS (JTSK – střed koncentrace: 565707.8; 1085449.7) a od té doby je podobně zaměřován i každý nový nález. Na další prospekci se kromě M. Jahna podílel hlavně další místní nadšenec V. Flášar a archeologové z VM Šumperk (M. Baják, J. Halama).

Obec Kolšov se nachází na severní Moravě, na samém začátku Hornomoravského úvalu, zhruba 10 km JZ od Šumperku. Prostor nálezů je na ZM 1:10 000 14–41–25 možno vymežit nadmořskou výškou 327–347 m. Jde o výrazný hřbet, ubíhající k severu až severozápadu do údolí Moravy ze sedla mezi vrcholem Markovice (475 m n. m.) a kótou 380 m n.m. západně od ní. Další artefakty byly nalézány v řídkém širším rozptylu dolů po svahu, zejména severovýchodně směrem ke Kolšovu. Prostor lokality je nyní odlesněný a zemědělsky obdělávaný (obr. 23). První nalezené artefakty byly ještě na podzim roku 2008 rozmnoženy o další, a ačkoliv kolekce prozatím neobsahuje výrazné signifikantní typy, považujeme za nezbytné upozornit na její existenci.

Ze sběrů pochází celkem 36 artefaktů, většinou pokrytých velmi silnou vrstvou patiny. Přesto můžeme konstatovat pestrou škálu použité suroviny: vedle silicitu z glacienních sedimentů také pravděpodobně jeden silicit krakovsko-čestochovské jury, rohovec typu Troubky-Zdislavice a moravské jurské rohovce. Předpokládáme, že na lokalitu byly přineseny i silicity z glacienních sedimentů, neboť sem již nedosáhlo elsterské ani sálské kontinentální zalednění a neměly by být sekundárně přineseny ani tokem Moravy (Přichystal 2002, 68).

Zhodnocení štípané industrie: Na podkladě vůbec prvního sběru, který obsahoval zejména drobné šupinky a úštěpy ze silicitu z glacienních sedimentů, jsme se domnívali, že by snad mohlo jít o novou magdalénienskou